

EXAMENSARBETE

STORYLINEMETODEN

som ett verktyg i engelskundervisningen
för att öka motivationen

HELENA ANDERSSON
HELENA SJÖDIN

PEDAGOGUTBILDNINGARNA

PRAKTISK PEDAGOGISK UTBILDNING
med inriktning mot grundskollärare årskurs 4–9
VT 2003

Vetenskaplig handledare: Monica Granström

Förord

Vi vill tacka alla som på något sätt bidragit till detta arbete. Ett stort tack till eleverna på Östra skolan där vi genomförde vårt examensarbete, ni är underbara! Vi vill även rikta ett tack till vår praktikhandledare som stöttat oss i vårt arbete. Ett särskilt tack till vår vetenskapliga handledare Monica Granström som väglett oss genom hela arbetsprocessen.

Luleå, maj 2003

Helena Andersson

Helena Sjödin

Abstrakt

Syftet med vårt utvecklingsarbete var att försöka se om användandet av Storylinemetoden som ett verktyg i engelskundervisningen ökar motivationen att lära sig engelska. Undersökningsgruppen var åldersintegrerad år 7–9 och bestod av totalt 74 elever. Vi valde att använda oss av enkäter som undersökningsmetod eftersom vi ville få ett brett underlag till vår analys av resultatet. Genom enkäterna ville vi få reda på elevernas inställning och motivation till det engelska språket. Vi studerade också elevernas kroppsspråk och lyssnade till spontana kommentarer under lektionerna för att försöka tolka deras attityd till arbetsformen. Resultatet av vår undersökning visar att eleverna upplevde engelska som ett mer intressant och roligare ämne efter att ha arbetat med Storylinemetoden. Vi drar den slutsatsen att elevernas motivation till att lära sig engelska ökar genom att använda Storyline som arbetsmetod.

Innehållsförteckning

Förord	
Abstrakt	
Innehållsförteckning	
Bakgrund.....	1
Motivation.....	1
Storylinemetoden.....	2
Bakgrund till Storylinemetoden.....	2
Storylinemetodens utformning.....	3
Förankring i styrdokumentet.....	4
Syfte.....	6
Metod.....	6
Försökspersoner.....	6
Bortfall.....	6
Material.....	6
Genomförande.....	7
Tidsplan.....	8
Resultat.....	9
Enkät.....	9
Fråga 1: Hur känns det när du tänker på ämnet engelska?.....	9
Fråga 2: Hur tycker du det är att arbeta med engelskämnet?.....	10
Fråga 3: Anser du att det är viktigt att lära sig engelska?.....	10
Fråga 4: Tycker du att det du får lära dig på engelsklektionerna har betydelse för dig utanför skolan? (På fritiden och i vardagslivet.).....	11
Fråga 5: Hur tycker du att engelsklektionerna är?.....	11
Elevernas egna reflektioner.....	12
Observationer.....	12
Lektionstillfälle 1.....	12
Lektionstillfälle 2.....	13
Lektionstillfälle 3.....	13
Lektionstillfälle 4.....	13
Lektionstillfälle 5.....	14
Lektionstillfälle 6.....	14
Lektionstillfälle 7.....	14
Lektionstillfälle 8.....	14
Diskussion.....	15
Reliabilitet och validitet.....	15
Resultatdiskussion.....	15
Fortsatt forskning.....	16

Referenser	17
Elektroniskt dokument	17
Lästips	18

Bilagor

Bilaga 1	Enkät
Bilaga 2	Överskådligt schema
Bilaga 3 a-c	Lektionsplanering
Bilaga 4	Personkort
Bilaga 5a	Letter 1
Bilaga 5b	Letter 2 och Letter 3
Bilaga 5c	Letter 4
Bilaga 6	Checklist
Bilaga 7	Sammanställning av enkäter

Bakgrund

Vi är två lärarstuderande på praktisk pedagogisk utbildning (PPU) med inriktning mot grundskollärare årskurs 4-9, vid Luleå tekniska universitet. Vår ämnesinriktning är svenska och engelska, och eftersom vi har ett gemensamt intresse för språk valde vi att genomföra vårt examensarbete med inriktning mot engelskundervisning.

Under våra tidigare praktikperioder upplevde vi att intresset för det engelska språket inte var alltför stort eftersom eleverna inte visade något större engagemang för engelskan som ämne. På en högstadieskola där vi praktiserade var arbetsformen ämnesintegrerad och de arbetade i stor utsträckning i projektform. Vi upplevde att engelskundervisningen fick mindre utrymme än de övriga ämnena. Det tror vi är en bidragande orsak till elevernas brist på motivation och engagemang. Nyfikenheten och lusten till att lära är som störst i de tidiga skolåren, men av erfarenhet vet vi att den lusten avtar med åren vilket också kan leda till att motivationen minskar. Som blivande lärare har vi den viktiga uppgiften att försöka bibehålla elevernas motivation till att söka kunskap.

Under vår utbildning kom vi i kontakt med Storyline, en undervisningsmetod som anses främja motivationen för lärande och kunskapssökande. Vi blev väldigt intresserade av denna metod och därför ville vi i vårt examensarbete använda Storylinemetoden för att se om motivationen att lära sig det engelska språket ökade. Storyline är inte bara en metod utan även ett förhållningssätt till elever, inläring och kunskap. Tanken är att all inläring utgår från var och ens tidigare kunskaper och erfarenheter. Metoden lägger stor vikt vid att uppmärksamma dessa bitar hos eleverna (Lundin, 1999). Vid Storyline använder man sig av ett arbetssätt som både är ämnesövergripande, problembaserat och elevorienterat. Det tror vi kan öka elevernas motivation till lärande. Vi tror att eleverna blir mer motiverade genom att utifrån ett problemområde arbeta självständigt och i grupp där de får ta eget ansvar för sitt lärande.

Motivation

*If we cannot help students to enjoy
learning their subjects, however hard they
may be, we have not understood anything
about teaching*
(Ramsden, 1992, s. 90)

Att vara motiverad till inläring handlar till stor del om att ha ett intresse för det man studerar och att vara positivt inställd till ämnet. Om glädje och engagemang finns som grund för inläring tror vi att de kunskaper man inhämtar blir mer bestående. Viljan till att lära kommer inifrån oss själva och vill vi lära oss någonting så blir vi motiverade.

Motivation handlar om hur känslor, tankar och förnuft flätas ihop och ger färg och glöd åt våra handlingar. Det ligger känslor och förväntningar före en aktivitet, de följer med medan vi utför aktiviteten, och de lägger sig som en slöja runt minnet av handlingen.
(Imsen, 2000, s. 271)

Motivation kommer av det latinska verbet ”movere” som betyder röra sig. Motivation handlar om vad som kan få oss i rörelse. När Hedin & Svensson talar om motivation skiljer de mellan inre och yttre motivation. De menar att inre motivation handlar om en lust att lära där eleven ser kunskapsinhämtandet som egenutveckling och att själva kunskapen är relevant och viktig. De studerande ser värdet av kunskaperna som något de har användning av i framtiden, inte något som man lär för stunden bara för att aspirera på höga betyg. Genom intresse för lärostoffet upplevs inlärningsprocessen som meningsfull och på så sätt hålls processen levande. Vidare skriver Hedin & Svensson att när man lär sig med syfte att klara av en skrivning och få bra betyg, där själva inlärningsprocessen inte är det centrala utan målet och belöningen är det viktiga, handlar det om yttre motivation (Hedin & Svensson, 1997).

Det finns olika faktorer som påverkar motivationen. Den studerandes **attityder** och **behov** till studierna är centrala motivationsfaktorer. **Stimulans** är en annan viktig faktor. Stimulans behövs för att uppmärksamheten ska hållas vid liv och det kan göras genom att ha varierad undervisning och få intresseväckande arbetsuppgifter. En annan viktig faktor är vilken **känsla** de studerande har inför sina studier, inför sina medstudenter och inför sin lärare (Hedin & Svensson, 1997).

Motivation är ett stort begrepp som ger upphov till olika tolkningar och det kan betyda olika för alla människor. Vår tolkning av motivation är att om man är intresserad och positivt inställd till det man ska lära sig så blir man motiverad.

Storylinemetoden

Bakgrund till Storylinemetoden

Bakgrunden till metoden Storyline, eller ”a line of stories” som den också kallas, har sitt ursprung för drygt 30 år sedan i Skottiska Primary School. Metoden växte fram sedan 1965 års läroplan ändrades. Det innebar att ett nytt undervisningsområde, ”environmental studies”, som påminner om hembygdkunskap, bild och slöjd bildades vilket medförde att studierna blev ämnesövergripande. I den nya läroplanen framgick bara vad som skulle undervisas men inte på vilket sätt undervisningen skulle ske. Den ämnesintegrerade arbetsformen krävde både material och utbildning vilket saknades, därför utvecklade skotten Steve Bell arbetssättet Storyline vid lärarhögskolan Jordan Hill College, tillsammans med andra lärare (Selberg & Stiebel, 1995).

Storyline är ett relativt nytt begrepp i Sverige men har sedan många år tillbaka använts som undervisningsmetod inte bara i Skottland utan även i Danmark. Det var Erik Lindberg, språklärare på Östlyckeskolan i Alingsås, som var en av dem första som introducerade Storyline i Sverige. Hans bok *Storyline – den röda tråden* utgår från hans arbetslags erfarenheter av arbetet med Storyline på Östlyckeskolan i Alingsås, årskurs 7-9 under åren 1997-1998. Lindbergs bok är den första svenska bok som givits ut om Storylinemetoden. Boken är en bra vägledning för redan verksamma pedagoger men kan också användas i utbildning och fortbildning av lärare för alla åldersgrupper. Den presenterar på ett bra sätt bakgrund, teori och arbetsmoment, och det finns gott om råd, tips och idéer för pedagoger som har tänkt använda sig av Storylinemetoden (Lundin, 1999).

Enligt Bell, en av grundarna till Storyline, finns det olika principer som ligger till grund för Storylinemetoden.

Den...

- är elevcentrerad. Elevernas egna idéer utgör utgångspunkten. Alla elever ska känna att de lyckas.
- är en aktiv metodik. Eleverna får använda alla sina sinnen vid olika moment i arbetet.
- medför en hög motivationsnivå. Eftersom eleverna själva har skapat karaktärer och en plats blir de personligt engagerade.
- ger en fast struktur åt både elever och lärare.
- förenar baskunskaper med verkligheten. Eleverna blir medvetna om att den kunskap de redan besitter är viktig i deras egen verklighet.
- ger möjligheter att bearbeta områden som kan vara känsliga. Åsikter som de annars inte skulle våga uttrycka kan bearbetas genom de påhittade figurerna i berättelsen. De elever som har det jobbigt behöver inte känna sig utsatta eftersom de spelar en roll.
- innebär ömsesidig respekt mellan elever och lärare. Elever och lärare arbetar tillsammans, de är ömsesidigt beroende av varandra.
- ger möjligheter att använda modern teknik. Internet är en bra tillgång för kunskapssökande.
- hjälper läraren att lägga undervisningen på rätt nivå för alla elever. Eleverna arbetar med problemlösning utifrån sina egna förutsättningar.
- uppmuntrar samarbete. Det är lättare att lösa problem i grupp än enskilt.
- ger ett bra underlag för ämnesinläring. Eleven får bra kunskap i ämnet/ämnena.
- passar för alla olika ämnen.
(Selberg & Stiebel, 1995)

Storylinemetodens utformning

I en Storyline är det elever och lärare som skapar en berättelse som löper som en röd tråd genom hela arbetet. Det är handlingen som ger ett naturligt och logiskt förlopp genom en följd av händelser och aktiviteter. Eleverna lever sig in i olika fiktiva karaktärer och utifrån dessa går arbetet vidare. Karaktären ingår i grupper som till exempel en familj eller arbetslag därför är alla elevers bidrag lika viktiga för att arbetet ska fungera (Lundin, 1999). Att eleverna identifierar sig med en karaktär under arbetet gör att de får en chans att kliva ur sin egen roll och få en annan identitet. Åsikter som de annars inte skulle våga uttrycka kan komma fram i egenskap av den fiktiva karaktären (Lundin, 1999).

I arbetet med Storyline utgår man från att eleverna skapar en fiktiv verklighet där de lever sig in i olika karaktärer och händelser och detta är utgångspunkten för hela arbetet. Vid starten av en Storyline är det bra om läraren inleder på ett kreativt sätt för att skapa ett intresse och få igång elevernas fantasi och entusiasm. Lärarna planerar en ramberättelse, avgör start, anhalter och mål. Eleverna skall befinna sig i den fiktiva situationen under hela arbetet med Storyline. Ett exempel kan vara att en familj bestående av olika karaktärer vinner pengar och ska ut på en resa. Inför resan måste familjen planera allt från packning till resrutt. Under resans gång skall vissa hållpunkter utföras vilka ingår i ramberättelsen. Eleverna ges en stor kreativ frihet, men hela tiden utifrån en tydlig lärarledd struktur. Det gäller för eleverna att fylla ramen med ett innehåll av kunskap, det är eleven som står i centrum och kan därför inte vara passiv utan måste aktivt delta (Lundin, 1999).

Förankring i styrdokumentet

I 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) under kapitel 2.1 Kunskaper finns uttryckt att skolan skall bidra till elevernas utveckling. Undervisningen skall grundas på att eleven är utforskande, nyfiken och har lust att lära. Vidare står att: *eleven ska utveckla sin förmåga till kreativt skapande, eleven ska kunna kommunicera i tal och skrift på engelska, eleven ska utveckla och använda kunskaper och erfarenheter i många olika uttrycksformer så som språk, bild och drama* (Lpo 94, s.10). Som vi ser det har läraren stor betydelse för elevernas vilja att lära. Att läraren själv kan motivera genom att vara engagerad och ha ett genuint intresse för sitt ämne ser vi som en nödvändighet. I Lpo 94 framgår det att läraren har till uppgift att stimulera och handleda eleverna för att stärka deras vilja att lära och att de ska ha tilltro till sig själva.

I 2000 års kursplan för det obligatoriska skolväsendet, när det gäller ämnet engelska, framgår det att ämnets syfte är att eleven ska utveckla sin lust och förmåga att lära sig engelska (Skolverket, 2000). För att nå syftet med elevernas lärande tror vi att en viktig del i lärarens roll är att fungera som en inspirationskälla och att kunna variera utformningen av lektionerna. En annan viktig del är att vara lyhörd och låta eleverna ha inflytande över såväl innehåll som planering.

I Luleå kommuns skolplan 2003 lägger man stor vikt vid att barn och ungdomar har inflytande över sitt eget lärande. Vi anser att en flexibel lärmiljö är en nödvändighet därför att barn och ungdomar lär sig på olika sätt. Skolplanen betonar vikten av att skolan ska skapa en lärmiljö som uppmanar till ett livslångt lärande:

Skolan skall skapa en lärmiljö, som ger verktyg för livslångt lärande. Barns och studerandes egna tankar och frågor ska vara en grund för lärandet. Nyfikenhet, kreativitet, lust och glädje ska vara viktiga inslag. Lärmiljön ska karaktäriseras av helhet och sammanhang, så att verksamheten blir begriplig och hanterbar för barn och studerande. Att arbeta i projekt, ämnesövergripande och tematiskt är arbetsformer som ska utvecklas för alla åldrar.

(Luleå kommun skolplan 2003, s. 7)

I den lokala arbetsplanen för Östra skolan 2003 utgår de ifrån att varje människa bär på en inneboende nyfikenhet och vilja att ständigt utvecklas i sitt lärande. Eleven ska utveckla sin förmåga för att se saker ur olika aspekter, utveckla nyfikenhet, lyhördhet, reflektion och entusiasm (Lokal arbetsplan, Östra skolan).

Vi anser att vår undersökning av hur en undervisningsmetod påverkar elevernas motivation kan förankras till innehållet i skolans styrdokument på lokal, regional och central nivå.

Syfte

Syftet med vårt utvecklingsarbete var att försöka se om användandet av Storylinemetoden som ett verktyg i engelskundervisningen ökar motivationen att lära sig engelska.

Metod

Vi valde att använda oss av en kvantitativ metod i form av enkäter (bilaga 1) istället för intervjuer, som är en kvalitativ metod, med anledning av den relativt korta tiden vi hade på oss med utvecklingsarbetet. Att intervjua alla elever skulle kräva mer tid så därför valde vi att dela ut en enkät där vi skulle nå alla elever. Vi tyckte att det var viktigt att få med alla elever i denna undersökning för att kunna få ett bredare underlag för analysen av resultatet. Vid en intervju kan det lätt bli att respondenten svarar på det som de tror att intervjuaren vill höra. Vi tror att det ger ett mer tillförlitligt resultat genom att använda enkäter där eleverna får vara anonyma (Halvorsen, 1992).

Som ett komplement till enkätfrågorna använde vi en kvalitativ metod i form av observationer. Vi använde inte något utprovat observationsschema utan förde anteckningar löpande efter varje genomförd lektion. Denna typ av observationer använder man när man vill inhämta så mycket information som möjligt kring ett visst problemområde. På så sätt kan vi iaktta beteenden och skeenden i klassrummet i samma stund som de inträffar (Patel & Davidsson, 1991). Det vi ville studera under lektionerna var elevernas kroppsspråk och ta del av spontana kommentarer, för att försöka tolka deras attityd och inställning till arbetsformen.

Försökspersoner

Vi gjorde vår slutpraktik i år 7-9 på en grundskola i Luleå kommun. Gruppen var åldersintegrerad och den bestod av totalt 74 elever. På grund av det stora antal elever bad vi den ordinarie läraren att dela in eleverna i fyra mindre grupper för att kunna genomföra vårt utvecklingsarbete. Fördelningen blev 17, 18, 19 och 20 elever i varje grupp. Urvalet skedde slumpmässigt oberoende av ålder och kön.

Bortfall

Svarsfrekvensen var hög vid de båda tillfällena då enkäten besvarades. Vid enkät 1 var det 68 av 74 elever som svarade och vid enkät 2 var det 67 av 74 elever som svarade.

Material

Vi inledde vårt utvecklingsarbete med att dela ut en enkät till eleverna för att på förhand ta reda på deras nuvarande relation och inställning till det engelska språket. Enkäten bestod av fem frågor med fasta svarsalternativ men det fanns även utrymme till egna reflektioner. Svarsalternativen till varje fråga var graderade på så sätt att de visar graden av hög eller låg

motivation/intresse hos eleverna Innan vi lämnade ut enkäten genomförde vi en pilotstudie i en årskurs 6, detta för att en pilotstudie ger möjligheten att justera frågornas innehåll, antal och formuleringar så att enkäten fungerar bra under själva undersökningen (Patel & Davidsson, 1991). När arbetet med Storyline var avslutat lämnade vi ut en till enkät som bestod av samma frågor som den första enkäten.

Anledningen till att vi använde oss av samma enkätfrågor på de båda enkäterna var för att vi på ett bättre sätt skulle kunna jämföra resultatet. Innan eleverna svarade på enkät 2 förklarade vi att de skulle relatera svaren till Storyline, den arbetsmetod de arbetat med under genomfört utvecklingsarbete. Vi ville utvärdera om elevernas motivation till det engelska språket hade ökat genom att använda denna arbetsmetod En anledning till att vi främst ville använda oss av fasta svarsalternativ var att möjligheterna blir större att jämföra respondenternas svar från enkäterna.

Under det pågående arbetet med Storyline observerade vi båda två hur eleverna arbetade och kommunicerade med varandra. Genom att använda oss av ostrukturerade observationer, utan något utprovat observationsschema, blev vi inte låsta till att inhämta en viss information. Vi kunde registrera elevernas inställning till denna arbetsform, genom deras attityder, kroppsspråk och spontana kommentarer.

Genomförande

Redan under den första praktikperioden ht-02, förankrade vi vår idé till utvecklingsarbete med vår handledare. Hon och de övriga i arbetslaget var väldigt positivt inställda och såg fram emot detta när vi skulle återvända inför slutpraktiken.

Genomförandet av vårt utvecklingsarbete pågick under åtta veckor och vi hade totalt 32 lektioner. Varje vecka var uppdelad i fyra lektionspass och då eleverna var indelade i fyra grupper hade varje grupp ett fast 45 minuters pass per vecka. Eftersom vi varje vecka hade fyra likadana lektioner valde vi att summera arbetet och vi presenterar dessa veckovis. Vi kallar den första veckans lektionspass för lektionstillfälle 1 och så vidare (bilaga 2). För att kunna genomföra vårt arbete gjorde vi en detaljerad lektionsplanering (bilaga 3 a-c) som vi hade till underlag vid lektionstillfällena.

Vid första lektionstillfället delade vi ut enkäten och förklarade arbetets upplägg som innebar att eleverna tillsammans i smågrupper skulle få vara med om olika saker som till exempel att söka fakta och lösa uppgifter. Vi som ”lärare” fanns hela tiden behjälpliga men det var eleverna själva som var ansvariga för sitt arbete. Uppgifterna fick de i brevform där all information de behövde för uppgiften fanns. Eleverna fick själva bilda smågrupperna som skulle vara deras familjer under hela arbetet och varje elev skulle hitta på en egen karaktär. Vid andra lektionstillfället fick eleverna skriva ner karaktärens namn, ålder, yrke, hobby, personlighet, vad de tycker om respektive vad de inte tycker om på ett personkort (bilaga 4). Sedan fick de utifrån sin karaktär göra var sin docka med hjälp av bland annat kartong, tyg och garn. Den första uppgiften delades ut det tredje lektionstillfället i form av brev 1 (bilaga 5a) där det framgick att familjen hade vunnit en resa till ett engelsktalande land och de skulle ta reda på fakta om landet. Vid lektionstillfälle fyra erhöll familjerna brev 2 (bilaga 5b) och brev 3 (bilaga 5b). Uppgifterna bestod av att de skulle skriva en packningslista och besöka en

av landets sevärdheter. Lektionstillfälle fem fick eleverna dramatisera en scen från ett restaurangbesök (bilaga 5c). Nästa lektionstillfälle skulle familjernas arbeten sammanställas i ett kollage inför kommande redovisningar. Vi delade ut en checklista (bilaga 6) där eleverna kunde checka av vad som skulle finnas till kollaget. Presentationerna av familjernas arbeten redovisades vid lektionstillfälle sju. Sista lektionstillfället lämnade vi ut samma enkät som eleverna fick när vi inledde arbetet med Storylinemetoden.

Tidsplan

Ht 2002

v.45: Färdigställande av PM

Vt 2003

v.2: Inlämnande av bakgrund, syfte och metod.
v.4: Slutpraktiken på Östra skolan inleds.
v.4: Introduktion av utvecklingsarbetet.
Den första enkäten delades ut.
v.5-12: Genomförande av utvecklingsarbetet.
v.13: Den andra enkäten delades utg.
v.14: Sammanställning av utvecklingsarbetet.

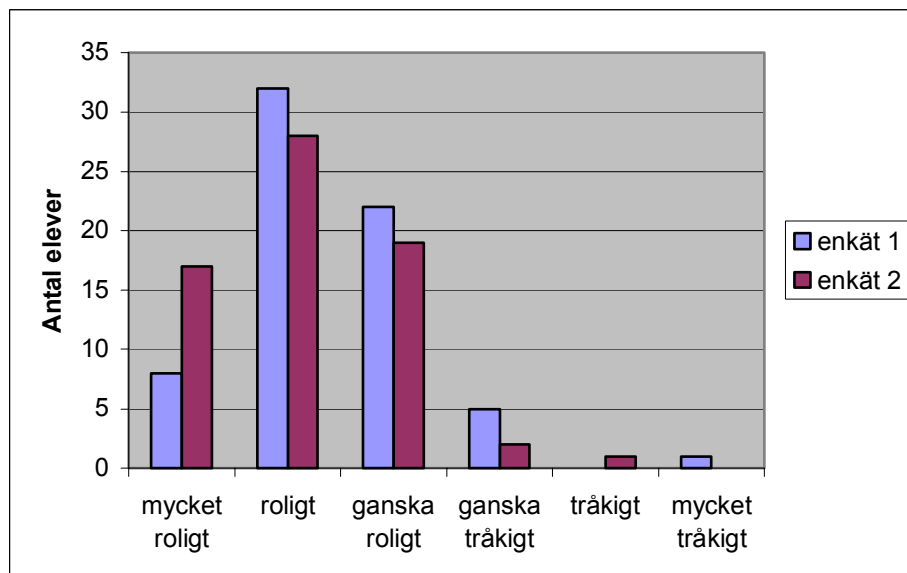
Resultat

Redovisning av resultatet baseras på en sammanställning av de två enkäterna (bilaga 7) och de observationer som vi gjort under vår slutpraktik. Vi väljer att redovisa resultatet av enkäterna i diagram. Om inte antal svarande anges under figurerna är det 68 elever vid enkät 1 och 67 elever vid enkät 2 som har svarat. Redovisning av observationerna sker i löpande text. Vi använder citat från elevernas kommentarer för att redovisa en tydlig bild av hur de upplevt arbetet med Storyline. Vi kommer i fortsättningen att benämna den första enkäten för enkät 1 och den andra för enkät 2.

Enkät

Fråga 1: Hur känns det när du tänker på ämnet engelska?

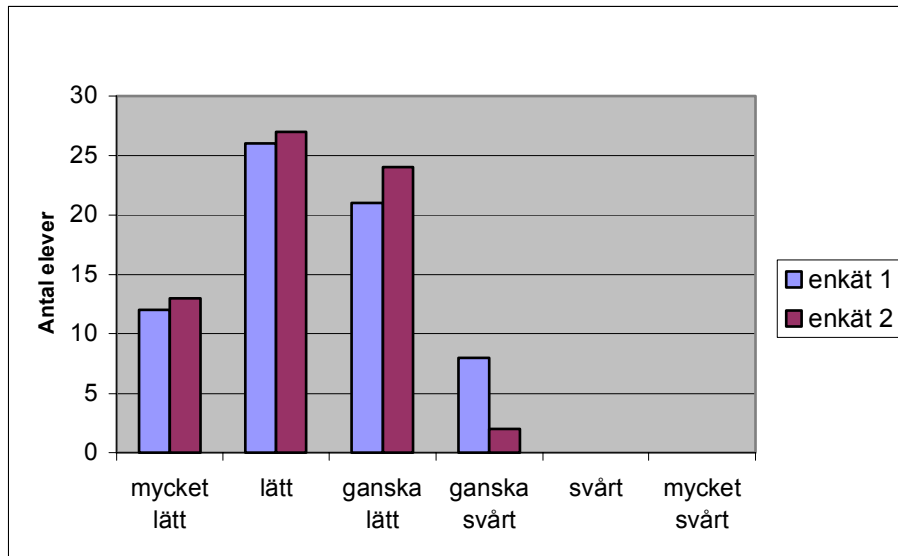
Figur 1

Figur 1 visar en positiv ökning av elevernas inställning till ämnet engelska. Efter vårt utvecklingsarbete är det dubbelt så många elever som tycker att engelska är ”mycket roligt”.

Fråga 2: Hur tycker du det är att arbeta med engelskämnet?

Figur 2

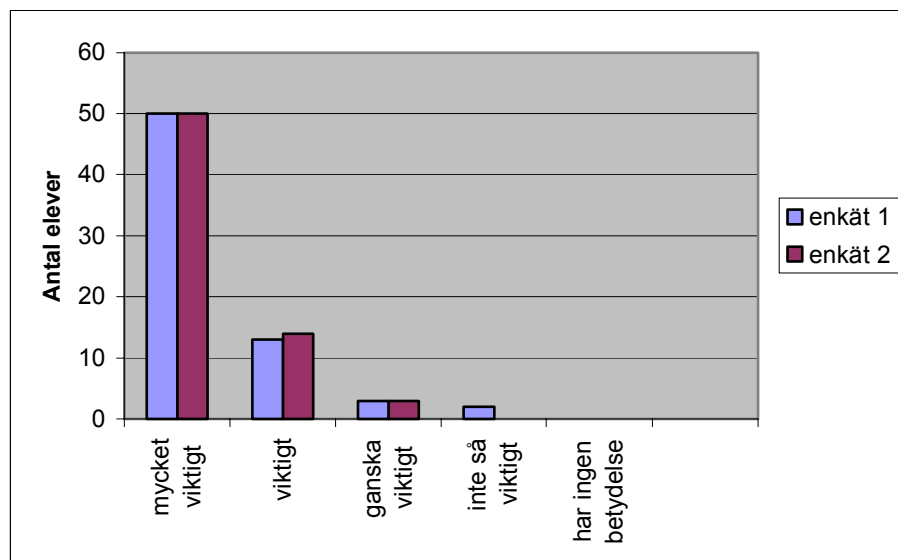

Vid enkät 1 svarade totalt 67 personer varav ett ogiltigt svarsalternativ och vid enkät 2 svarade totalt 66 elever varav ett ogiltigt svarsalternativ.

Figur 2 visar att eleverna tycker det har varit lättare att arbeta med engelskämnet när de har använt sig av Storyline som arbetsmetod.

Fråga 3: Anser du att det är viktigt att lära sig engelska?

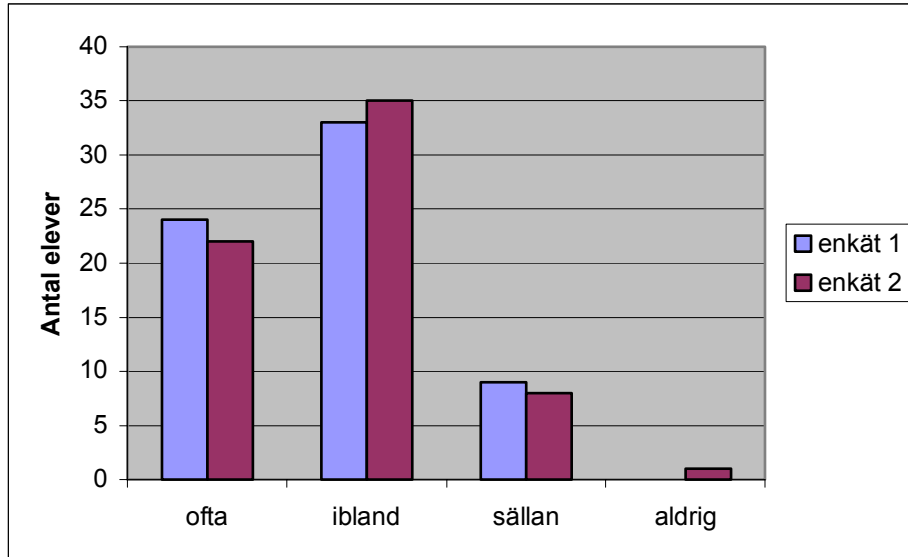
Figur 3

Figur 3 visar att oberoende av vilket arbetssätt eleverna använder sig av så tycker de att engelska är mycket viktigt att lära sig.

Fråga 4: Tycker du att det du får lära dig på engelsklektionerna har betydelse för dig utanför skolan? (På fritiden och i vardagslivet.)

Figur 4

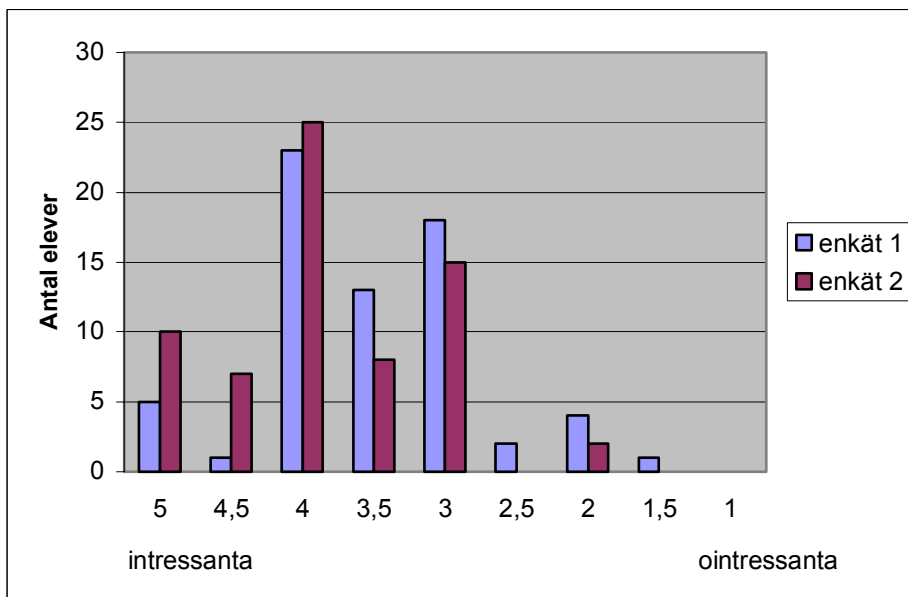

Vid enkät 1 svarade totalt 66 elever varav två ogiltiga svarsalternativ och vid enkät 2 svarade totalt 66 elever varav ett ogiltigt svarsalternativ.

Figur 4 visar att den kunskap eleverna får under engelsklektionerna har de användning av även på fritiden. Efter arbetet med Storyline visar resultatet ingen större skillnad.

Fråga 5: Hur tycker du att engelsklektionerna är?

Figur 5

Figur 5 visar att eleverna tycker lektionerna har varit mer intressanta då de arbetat med Storyline än på det sätt de arbetade med engelskan tidigare.

Elevernas egna reflektioner

Det fanns även utrymme på enkäten för eleverna att skriva ner sina egna reflektioner kring arbetet med Storyline. Av reflektionerna från enkät 1 kunde vi utläsa att en del saknar ett mer kreativt arbetssätt där de bland annat får spela teater. I enkät 2 var det många som uttryckte sina tankar och i överlag var det mestadels positivt respons. Eleverna tyckte om det kreativa arbetssättet med att bland annat göra egna dockor och ingå i en familj. Detta medförde att många tyckte att engelskan blivit roligare. Vi väljer att presentera ett representativt urval av citat som är speciellt belysande från enkät 2.

När vi har arbetat med dockorna så har det varit superkul. Det vanliga lektionerna är så "vanliga".

...Det var väldigt roligt när vi fick göra kreativa saker, som dockorna och så...

Gubbarna, roliga grejer

Det har varit ett anorlunda sätt att jobba på men himla kul!

För att man har lärt sig mycket & man får göra roliga saker

*Det har varit kul att ha fått uppgifter och att man har fått göra en familj. Engelskan blev som roligare på det viset och intressantare
(citat från enkät 2)*

Observationer

Under lektionerna observerade vi hur eleverna arbetade och kommunicerade med varandra. Vi registrerade elevernas inställning till arbetsformen, genom deras attityder, kroppsspråk och spontana kommentarer. Vi väljer att redovisa observationerna av lektionstillfällena veckovis och presentera valda citat från elevernas spontana kommentarer.

Lektionstillfälle 1

Första veckan fick eleverna dela in sig i den familj som de sedan skulle tillhöra under arbetets gång. Indelningen fick de sköta helt själva och det gick väldigt bra. De fick sedan planera sina karaktärer och eleverna var väldigt positiva redan från första början. Många var entusiastiska och de inledde genast arbetet. Att få vara kreativ och skapa en egen docka visade sig vara något alla elever tog sig an med stort engagemang. Trots att arbetet handlade om att "leka" med dockor tog eleverna uppgiften på allvar utan några protester, speciellt killarna var angelägna om att arbeta med sina dockor. Det var många av eleverna som uttryckte sin önskan och förhoppning om att få använda sina dockor till dockteater.

Åh, vad kul! Vi ska få spela dockteater!
(spontan muntlig kommentar från en elev)

Lektionstillfälle 2

Eleverna fick ett personkort där de skulle fylla i sin karaktärs namn, egenskaper och intressen. Det var svårt för en del elever att fylla i personkortet eftersom de hade problem med att hitta vokabulär för att uttrycka sig på engelska. Vi hjälpte eleverna med vissa ord men de fick själva använda ordlista och ta hjälp av varandra. Några få tyckte att det var onödigt att behöva fylla i personkortet.

Lektionstillfälle 3

När familjerna skulle komma överens om vilket land de skulle besöka kunde vi märka en viss oenighet inom en del grupper. De hade lite svårt att komma fram till ett gemensamt beslut, men till sist kunde de komma fram till en lösning som alla kunde acceptera. Någon grupp löste det genom att välja två resmål.

Ingen i min familj vill samarbeta eller bryr sig. Det är jobbigt.
(spontan muntlig kommentar från en elev)

Lektionstillfälle 4

Eleverna arbetade flitigt med packningslistan och vilken sevärdhet de skulle besöka. De frågade mycket och bad om hjälp med att söka fakta. Eleverna hade funderingar över vad de fick packa med sig och vissa hade det svårt att spontant komma på någon sevärdhet. Konversationen skedde mestadels på engelska men vissa familjer valde att tala svenska.

Lektionstillfälle 5

I veckans uppgift ingick det att dramatisera en scen från ett restaurangbesök. Eleverna skrev själva manus till teatern och de flesta tog sig an uppgiften genom att ta reda på en inhemsk maträtt. De allra flesta tog sig an uppgiften med stor iver och det visade sig i ett gott resultat. Presentationen gjordes i form av dockteater och eleverna var väldigt positiva till att äntligen få spela dockteater.

Får vi göra det här fler gånger?

Åh, kan vi inte få improvisera?

(spontana muntliga kommentarer från elever)

En familj visade frustration över att tiden inte räckte till för att hinna med uppgiften i tid, vilket resulterade i att den familjen inte spelade någon dockteater. De talade bara om vad för restaurang de hade besökt och vad de hade ätit.

Lektionstillfälle 6

Inför lektionstillfälle 7, då gruppernas arbeten skulle presenteras fick eleverna vid detta lektionstillfälle sammanställa sitt arbete genom att göra kollage. Grupperna tycktes ha roligt då de klippte, klistrade och målade kollagen på stora papper. Arbetet gick väldigt bra. Familjerna arbetade koncentrerat och målmedvetet, det märktes på det sätt alla i gruppen bidrog till arbetets färdigställande.

Lektionstillfälle 7

Presentationerna av familjernas arbeten fungerade bra. Vi kunde se att de var nöjda över sina arbeten på de sätt de framförde sin presentation. De märktes att de flesta var väl förberedda med undantag från ett par familjer som inte hade förberett sin redovisning vilket resulterade i ett oseriöst och flamsigt intryck.

Lektionstillfälle 8

Under det sista tillfället fick vi många spontana kommentarer från eleverna om hur de hade upplevt arbetet med Storyline. De flesta tyckte att det har varit både roligt och lärorikt att arbeta med Storyline som undervisningsmetod.

Jag tycker att dom här nio veckorna har varit väldigt roliga och intressanta.

Lektionerna har varit intressanta men alldeles för korta. Det känns som om man knappt hinner börja innan man ska sluta. Det har varit roligt med dockorna.

Lektionerna vi har haft med er har varit mycket roligare än dom vi brukar ha.

Jag har pratat mer engelska än vad jag brukar och det är ju bra.

(spontana muntliga kommentarer från elever)

Diskussion

Reliabilitet och validitet

Resultatet kan påverkas av olika faktorer. När det gäller enkäter som vi valde att använda oss av kan eleven ge en lägre eller högre gradering beroende på hur eleven känner sig vid just det tillfället. De kan även gradera ett högre svarsalternativ för att göra oss glada. Vi lät alla elever i undersökningsgruppen fylla i enkäten vilket innebar att vi fick ett stort elevunderlag. Att vi kände eleverna sedan tidigare gjorde att de var trygga med oss och även det är en faktor som kan öka tillförlitligheten. Att använda sig av intervjuer skulle eventuellt öka tillförlitligheten, men vi tror inte det hade gett ett bättre resultat med tanke på vårt syfte. Reliabiliteten ökar eftersom vi är två observatörer och att vi dessutom observerar alla elever (Patel & Davidsson, 1991).

Validitet handlar om överensstämmelsen mellan vad vi ska undersöka och vad vi egentligen undersökte. Syftet med arbetet var att studera huruvida elevernas motivation till att lära sig engelska ökar genom att arbeta med Storyline som arbetsmetod. Vi gjorde en pilotstudie med enkätfrågor innan arbetet startades. Vid uppstarten av arbetet och efter arbetets slut genomfördes enkätundersökningar med exakt samma frågor som vid pilotstudien. Frågorna i enkäten speglar väl syftet med vårt arbete, det vill säga validiteten är hög anser vi. Frågorna visar om eleverna tagit till sig arbetsmetoden Storyline på ett positivt sätt eller inte. Även de personliga observationer vi gjorde utgick hela tiden utifrån hur eleverna förhöll sig till arbetsformen.

Resultatdiskussion

Med hjälp av Storyline som ett verktyg i engelskundervisningen ville vi se om elevernas motivation att lära sig engelska ökade. Vi tror att eleverna blir mer motiverade genom att arbeta både självständigt och i grupp där stor vikt läggs vid att ta eget ansvar för sitt lärande, vilket ges i arbetet med Storyline. Genom att vara positivt inställd till ämnet och att känna glädje och engagemang ökar motivationen till inläring vilket visade sig i resultatet av vår undersökning. Hedin & Svensson (1997) menar att det är själva inlärningsprocessen som skapar den inre motivationen och lusten till att lära. Vi anser att motivationen ökade genom att eleverna själva fick bestämma vad de skulle arbeta med och ta ansvar för sitt eget lärande.

Genom att använda oss av samma enkätfrågor både före och efter utvecklingsarbetet kunde vi se en förändring i elevernas motivation till att lära sig engelska. Resultatet av fråga 1 i enkäten visar att dubbelt så många av eleverna har upplevt engelska som ”mycket roligt” efter att ha arbetat med Storyline. Att alternativen ”roligt” och ”ganska roligt” har minskat vid enkät 2 tror vi beror på att dessa personer tycker att ämnet engelska har blivit ”mycket roligt”. Även de observationer vi gjort visar att elevernas inställning till arbetsmetoden var positiv. Vi anser därför att Storyline som arbetsmetod ökar elevernas motivation till ämnet engelska.

Storyline som arbetsmetod utgår från att sätta eleven i centrum. För att nå alla elever planeras undervisningen utifrån den enskilda individens egna förutsättningar. Enligt Lundin (1999) lägger metoden stor vikt vid att uppmärksamma elevernas tidigare kunskaper och erfarenheter. Inläringen utgår från den kunskap eleverna redan har. Resultatet av fråga 2

visar att eleverna tycker arbetet med engelskan blev något lättare med denna metod. Att eleverna hade den uppfattningen anser vi beror på att de hjälptes åt inom gruppen att lösa de uppgifter som gavs.

Resultatet av fråga 3 visar att eleverna tycker att det är ”mycket viktigt” att lära sig engelska i både enkät 1 och enkät 2. Det har ingen betydelse vilken undervisningsmetod som används, elevernas inställning till vikten av att kunna engelska är ändå densamma. Storyline har inte haft någon betydande inverkan på svarsresultatet. Vi tror det beror på att engelskan är ett universellt språk och för att klara sig i dagens samhälle ses språkkunskaper i engelska som en nödvändighet.

I fråga 4, i likhet med fråga 3, påverkas inte resultatet efter arbetet med Storyline. Den kunskap eleverna tillägnar sig under lektionerna har de användning av även på fritiden, oberoende av arbetssätt.

Eleverna har på ett positivt sätt tagit sig an uppgifterna. De har arbetat kreativt och visat stort engagemang på engelsklektionerna. Storyline som arbetsmetod har haft en betydande inverkan på elevernas motivation för språket. Resultatet av fråga 5 visar en markant ökning av elevernas intresse för engelsklektionerna. Vi tror ökningen beror på att eleverna har använt sig av alla sina sinnen på ett skapande sätt under arbetet med Storyline.

Vi anser att vi har kunnat visa att eleverna har använt sina kunskaper och erfarenheter i många olika uttrycksformer så som språk, bild och drama. Eleverna har fått utveckla sin förmåga till kreativt skapande och de har även kommunicerat i tal och skrift på engelska, precis som det formuleras i Lpo 94. När eleverna har arbetat med Storyline har dessa moment kommit till uttryck. Eleverna har själva fått vara delaktiga från planeringsstadiet, genom arbetsprocessen och till den slutliga redovisningen av resultatet. Vi anser att den här arbetsformen har påverkat elevernas intresse för engelsklektionerna på ett positivt sätt vilket vi har kunnat se både av resultatet av enkäten och av de observationer vi gjort.

Av vår undersökning drar vi slutsatsen att motivationen till att lära sig det engelska språket ökade efter det genomförda arbetet med Storyline. Det kan vi se av resultatet där mer än hälften av eleverna tycker att ämnet engelska är ”mycket roligt” och att engelsklektionerna blivit intressantare. Att vara motiverad till inläring handlar till stor del om att ha ett intresse för det man studerar och att vara positivt inställd till ämnet, vilket visade sig i de elevobservationer vi gjorde.

Fortsatt forskning

Efter att ha utfört Storyline som undervisningsmetod känner vi att en vidare utveckling av metoden är fullt möjlig. Vi tror att det skulle vara en fördel att arbeta med Storyline som en process integrerad i flera ämnen för att eleverna ska få en kontinuitet i arbetet genom att det ges mer sammanhängande tid.

Referenser

- Halvorsen, K.(1992). *Samhällsvetenskaplig metod*. Lund: ISBN 91-44-36621-3
- Hedin, A. & Svensson, L. (1997). *Nycklar till kunskap*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-00373-0
- Imsen, G. (2000). *Elevens värld. Introduktion till pedagogisk psykologi*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-00973-9
- Lindberg, E. (2000). *Storyline – den röda tråden*. ISBN 91-64-1325-9
- Lokal arbetsplan. (2003). Östra skolan, Luleå
- Luleå Kommun skolplan. (2003).
- Läroplaner för det obligatoriska skolväsendet och de frivilliga skolformerna, Lpo 94 – Lpf 94*. Utbildningsdepartementet. (1994). Stockholm. ISBN 91-38-30246-2
- Patel, R. & Davidson, B. (1991). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-30951-1
- Ramsden, P. (1992). *Learning to Teach in Higher Education*. London: Routledge ISBN 0-45-06414-7 (hbk)
- Selberg, M. & Stiebel, M. (1995). *Kunskap, inläring och Storylinemetoden*. Luleå: Högskolan i Luleå. Examensarbete, Lärarutbildningarna 1995:055. ISSN 11024682
- Skolverket. (2000). *Grundskolan kursplaner och betygskriterier 2000*. ISBN 91-38-31729-X

Elektroniskt dokument

- Lundin, Ylva. (1999). *Storyline: Ett ämnesövergripande, problembaserat och elevorienterat arbetssätt*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
www.itis.gov.se/studiematerial/kopia/pdf/303.pdf, 2002-10-14

Lästips

Marton, F. & Hounsell, D. & Entwistle, N. (1989). *Hur vi lär*. Stockholm: ISBN 91-29-57697-0

Trost, J. (1994). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-39641-4

	v.4	v.6	v.7	v.8	v.9	v.11	v.12	v.13
	måndag	måndag	måndag	måndag	måndag	måndag	måndag	måndag
	lektions-	lektions-	lektions-	lektions-	lektions-	lektions-	lektions-	lektions-
Tidpunkt	tilfälle 1	tilfälle 2	tilfälle 3	tilfälle 4	tilfälle 5	tilfälle 6	tilfälle 7	tilfälle 8
09.15 - 10.00	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1	Grupp 1
10.30 - 11.15	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2	Grupp 2
11.15 - 12.00	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3	Grupp 3
13.00 - 13.45	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4	Grupp 4

LEKTIONSPLANERING FÖR STORYLINE V.4-13

(v.4) Lektionstillfälle 1

- Introduktion, förklarar hur arbetet kommer att fortlöpa under de följande nio veckorna.

Eleverna kommer att göra en egen fiktiv karaktär som ska ingå i en familj, ej nödvändigtvis en kärnfamilj, kan vara en grupp människor av olika individer/ålder/kön.

Allas delaktighet är viktigt för gruppens arbete.

Familjen kommer att få vara med om olika saker tex. söka fakta, lösa problem som de gemensamt ska komma fram till vad som måste göras.

Eleven som individ skall utifrån sin karaktär agera i familjen, det är inte elevens egen person som ställs inför olika saker.

- Bilda smågrupper med ca. 4-5 i varje grupp, denna grupp är bestående under hela tiden.
- Dela ut enkäten. Enkäten är anonym och det är bara vi som ska se resultatet.

(v.6) Lektionstillfälle 2

- Eleverna ska skriva ner karaktärens namn, ålder, yrke, hobbies, personlighet och vad de tycker om respektive inte tycker om. De får ett färdigt personkort där de fyller i dessa beskrivningar. Allt skrivs på engelska! Vi förklarar och ger exempel så att de förstår vad som skall skrivas. (ordböcker finns även tillhands)
- Göra sin egen karaktär, med hjälp av kartong, tyg och garn (klippa, klistra och måla). Eleverna får en viss tid på sig att färdigställa dockan. Om de inte hinner under lektionstid får de använda projekttid till att göra den klar till nästa lektionstillfälle.
- Presentera sin karaktär inom familjen, på engelska.

(v.7) Lektionstillfälle 3

- Redovisning av ”familjen” inför hela gruppen.
- All information och allt arbete skall skrivas ner, för hand eller på dator (på engelska). Tänk på att skriva snyggt! Eleverna ska spara allt material eftersom de i slutet av detta arbete ska dokumentera allt genom ett kollage som sätts upp på väggen.
- Familjen erhåller brev 1: ”Grattis! Ni har vunnit en resa till ett engelsktalande land. Allt är betalt”.

Sätt er tillsammans, ”brainstorma”, och kom överens om vart ni vill resa.
Leta i kartböcker, resebroschyrer eller via andra sökvägar.
När ni har bestämt er för ett land ska ni ta reda på följande:

Landets karta och flagga.
Hur skall ni färdas? tåg, flyg, buss, bil, båt...
Vilken färdväg? Vilka länder passerar ni?
Vilken huvudstad har landet?
Landets invånarantal?
Vilket/vilka språk talas i landet?
Vilken valuta?
Hur är klimatet?
Något annat ni tycker kan vara intressant att veta om landet.

- Återsamling, 10 minuter innan lektionens slut. Varje familj berättar vilket land de valt och vilka fakta de tagit reda på.

(v.8) **Lektionstillfälle 4**

- Familjen erhåller brev 2: ”Vad ska ni ha med er?” Skriv ner en packningslista, allt från kläder till saker. Kom överens om en gemensam lista där var och ens personliga tillhörigheter ska finnas med.
- Familjen erhåller brev 3: Ni skall besöka en av landets sevärdheter. Välj en som ni i familjen kan enas om. Ni ska:

Skriva ner fakta om, och ta ett ”fotografi” av det ni har valt.

(v.9) **Lektionstillfälle 5**

- Eventuellt fortsätta med brev 3.
- Familjen erhåller brev 4: Det tillhör traditionen att ni skall besöka en inhemsk restaurang för att äta en typisk maträtt för landet.

Vad åt ni?
Vad består maträtten/maträtterna av för ingredienser?
Skriv ner receptet för att visa de där ”hemma”.

Vid återsamlingen skall ni dramatisera en scen från ert restaurangbesök, tex. när ni beställer maten, val av maträtt osv. Fantisera fritt.

- Återsamling, 20 minuter innan lektionens slut. Redovisning av dialogen, 5 minuter/grupp

(v.10) **Sportlov**

(v.11) **Lektionstillfälle 6**

- Nu är resan slut och ni har kommit hem. Dokumentera all fakta ni har samlat ihop, gör ett kollage där ni tar med allt det ni har varit med om från resans planering till resans slut. Använd ett stort papper där allt ryms, rita, klipp och klistra.
- Eleverna får en checklista inför presentationerna vid nästa lektionstillfälle.

(v.12) **Lektionstillfälle 7**

- Redovisningar, familjerna redovisar sitt arbete

(v.13) **Lektionstillfälle 8**

- Dela ut enkät 2.

PERSONKORT

Name: _____

Age: _____

Profession: _____

Hobbies: _____

Personality: _____

Things I like: _____

Things I do not like: _____

Name: _____

Age: _____

Profession: _____

Hobbies: _____

Personality: _____

Things I like: _____

Things I do not like: _____

Name: _____

Age: _____

Profession: _____

Hobbies: _____

Personality: _____

Things I like: _____

Things I do not like: _____

Name: _____

Age: _____

Profession: _____

Hobbies: _____

Personality: _____

Things I like: _____

Things I do not like: _____

LETTER 1

Congratulations! You have won a trip to an English speaking country. Everything is paid for!

Sit together in your family, brainstorm, and decide where you want to travel. Search for information in an Atlas, travel brochures or on the Internet and so on. When you have decided which country you will travel to, search for following things:

The map and the flag of the country.
How will you travel? By train, airplane, bus, car, boat...
What is your travel route? Which countries do you pass?
What is the capital?
The population of the country?
What is/are the language/languages?
What is the currency?
How is the weather/climate?
Something else you find interesting about the country.

LETTER 2

What will you bring on your trip? Write down a list of things to pack, everything from clothes to personal things. Make one list for the whole family, but each person's belongings have to be included.

LETTER 3

You should visit at least one sight of the country. You should write down some facts about the sight, and take a "picture" of it.

LETTER 4

It is a part of the custom to visit a restaurant and eat a traditional dish.

What did you eat?
What are the ingredients?
Write down the recipe.

Write a scene from the restaurant. Practise and be prepared to perform your dialogues for the other families. Each family have five minutes for the presentation.

Use your imagination!

-CHECKLIST-

The following things should be included in the collage and in your presentation:

- 1. The doll**
- 2. The personal card**
- 3. Letter 1: “The trip”**
- 4. Letter 2: “A list of things to pack”**
- 5. Letter 3: “A sight”**
 - facts**
 - picture**
- 6. Letter 4: “Restaurant”**
 - dialogue**
 - recipe**

Make a nice collage with all the material you have. Cut, paste and draw. Be creative!

Sammanställning av enkäter

1. Hur känns det när du tänker på ämnet engelska? Ringa in ett svarsalternativ.

	Mycket roligt	roligt	ganska roligt	ganska tråkigt	tråkigt	mycket tråkigt
Enkät 1	8	32	22	5	0	1
Enkät 2	17	28	19	2	1	0

2. Hur tycker du det är att arbeta med engelskämmet? Ringa in ett svarsalternativ.

	Mycket lätt	lätt	ganska lätt	ganska svårt	svårt	mycket svårt
Enkät 1	12	26	21	8	0	0
Enkät 2	13	27	24	2	0	0

3. Anser du att det är viktigt att lära sig engelska? Ringa in ett svarsalternativ.

	Mycket viktigt	viktigt	ganska viktigt	inte så viktigt	har ingen betydelse
Enkät 1	50	13	3	2	0
Enkät 2	50	14	3	0	0

4. Tycker du att det du får lära dig på engelsklektionerna har betydelse för dig utanför skolan? (på fritiden och i vardagslivet). Ringa in ett svarsalternativ.

	Ofta	ibland	sällan	aldrig
Enkät 1	24	33	9	0
Enkät 2	22	35	8	1

5. Hur tycker du att engelsklektionerna är? Markera med ett kryss på skalan.

	Intressanta									ointressanta
	5	4,5	4	3,5	3	2,5	2	1,5	1	
Enkät 1	5	1	23	13	18	2	4	1	0	0
Enkät 2	10	7	25	8	15	0	2	0	0	0